

פרשת וישלח

שבת שלום ומבורך.

נאמר בפרשה "ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך לבני ישראל: וימלך באדום בלע בן בעור ושם עירו דנהבה: וימת בלע וימלך תחתיו יובב בן זרח מבצרה: וימת יובב וימלך תחתיו חשם מארץ התימני: וימת חשם וימלך תחתיו הדד בן בדד המכה את מדין בשדה מואב ושם עירו עוית: וימת הדד וימלך תחתיו שמלה ממשרקה: וימת שמלה וימלך תחתיו שאול מרחבות הנהר: וימת שאול וימלך תחתיו בעל חנן בן עכבור: וימת בעל חנן בן עכבור וימלך תחתיו הדר ושם עירו פעו ושם אשתו מהיטבאל בת מטרד בת מי זהב".

לכוארה אין מילה מיותרת בתורה, ומה אכפת לנו מלכים של אומות העולם שמלכו בארץ אדום לפני שמלך מלך בישראל? אלא מסביר האריז"ל שכל הפסוקים האלה מדברים בסוד 'שבירת הכלים של עולם התהו'. היום בע"ה נלמד ביאור נפלא על הפסוקים האלה לפי רבנו הרמח"ל בספרו הנפלא אדיר במרום. מסביר רבנו הרמח"ל שכל מתכונת החיים של ששת אלפים שנה נקראת עולם התהו, ואילו מתכונת החיים של האלף השביעי נקרא עולם התיקון. בזמן הששת אלפים שנה יש שבעה מיני קלקולים שנרמזים בכל אחד מהשמות של המלכים שמלכו בארץ אדום לפני שמלך מלך בישראל, הכוונה למלך המשיח שמשנה את מתכונת החיים למתכונת עולם התיקון. נלמד היום את הקלקול במלך יובב בן זרח. נביא את לשונו של הרמח"ל עם ביאור קל בתוך סוגריים.

"המלך הב' הוא יובב והוא החסד (חסד עניינו בהקשר שלנו גילוי השפע של המאציל כלפי הנברא, ובעיקר, השפעה של מודעות אלהית עליונה ומוחין דגדלות) ובו נכלל עניין רעש האורות של ס"ג בהשארם לבד חוץ לפה (השפע של המאציל צריך להגיע לנברא בסוד הפסוק 'קול דממה דקה', שזה מרמז שהשפע מגיע בצורה פשוטה ומובנת. אבל אם השפע מגיע בצורה של 'מטי ולא מטי' – מתניע ולא מתניע, כמו אדם שמנסה להתניע את הרכב, אם הרכב עובד מתניע בקלות ואם לא יש רעשים. זה נקרא הקלקול של המלך יובב המכונה 'רעש האורות' שהשפע בקושי ובהתאמצות יורד למטה. עוד מבואר בקבלה ששם ה' מתחלק לד' מילויים, ע"ב ס"ג מ"ה וב"ן. יו"ד ה"י ו"ו ה"י הוא גמטריה ע"ב. יו"ד ה"י וא"ו ה"י גמ' ס"ג. יו"ד ה"א וא"ו ה"א גמ' מ"ה. יו"ד ה"ה ו"ו ה"ה גמ' ב"ן. עוד ידוע שיש חמישה פרצופים, פרצוף הראשון מכונה 'אריך אנפין', פרצוף שני 'אבא' כנגד שם ע"ב הנ"ל, פרצוף שלישי 'אימא' כנגד שם ס"ג, פרצוף רביעי 'זעיר אנפין' כנגד שם מ"ה, ופרצוף חמישי 'מלכות' כנגד שם ב"ן. ונסביר את הדברים בהקשר שלנו. פרצוף כתר מהווה את עצמות הרצון של המאציל להעניק ולהשפיע שפע אין סופי טוב של תענוגים לנברא שהוא ברא. אך עדיין בפרצוף כתר אין ביטוי לאיזה סוג של שפע זה יהיה. כאן נכנס שם ע"ב שסודו 'עביות', ששם ע"ב שכנגד ספירת חכמה הוא בעצם הביטוי של השפע של המאציל, ודוגמא אם שם כתר זה עצמות

לומדים להיות אנשים טובים

הרצון לענג, ושם ע"ב זה כבר הביטוי, כגון המאציל רוצה לענג את הנברא בדבש, אבל עדיין שם ע"ב הוא אין סופי, לכן הדבש בשם ע"ב היא אין סופית והנברא לא יכול לקבל כזה שפע. כאן נכנס לתמונה שם ס"ג שפרושו סיגים וגבולות שהנברא יכול לקבל את השפע בצורה מדודה. ולאחר מכן יש את שם מ"ה סוד זעיר אנפין שהוא עצם השפע בצורה מוקטנת ומותאמת למקבל. ושם ב"ן זה עצם המקבל. ולכן כל שפע שאנחנו מקבלים מגיע ממדרגה רוחנית שנקראת שם ס"ג, דרך 'הפה' שזה הכלי של אותה מדרגה שדרכו יוצא השפע). וכבר שמעת שהאורות האלה שחוץ לפה הם הקולות, דיבורים היוצאים מין הפה (קולות בקבלה כנגד ספירת התפארת סוד זעיר אנפין – שהוא השפע המותאם למקבל) רק שבתחילה היה קול שלם (לפני הקילקול) ואחר כך נסתלקו בחינת הע"ב מהם, ואז היה הקול נשאר רועש. ומה שבתחילה היה יוצא בהמשך בכח גדול, עתה נשאר רועש, וזה ממש סוד התקיעה והתרועה (בראש השנה סדר התקיעות הוא תמיד תקיעה בהתחלה ותקיעה בסוף, ובאמצע יש שברים ותרועה. התקיעה מרמזת על עולם התיקון שבהתחלה היה טוב וגם בסוף יהיה טוב, והאמצע מרמז על עולם התהו, סוד שברים ותרועה) כי התקיעה הוא קול המתחזק ויוצא בלא פיסוק (כך השפע צריך להגיע לנבראים), אך התרועה הוא יבבה, והיא שברים ותרועה. שברים הוא פיסוק הקול, וזה כי כשהפה היה פתוח, הקולות היו יוצאים לפעולתם בכח גדול בלא שום מניעה. אך בהיסתמו, היו מאירים, ונפסקת הארתם, וחוזרים ומאירים, וחוזרת ונפסקת, שאין בהם כח לעמוד תמיד בהארה אחת, אלא כמו הנר העומד להכבות. ותראה שמכאן בא כל הטורח של העולם הזה, שנולד ממה שאין האורות מאירים אלא מעט מעט, מאיר ונפסק. הוא מה שפירש בזהר פרשת וארא על פסוק וידבר אלהים אל משה ויאמר אליו ע"ש (הזהר שואל על הפסוק למה כתוב פעמים "וידבר אלהים אל משה" ואז עוד פעם "ויאמר אליו"? ומתרחק הזהר שגם משה חי בתוך הנהגת ששת אלפים שנה של התהו, וחווה את השבירה, וממילא גם אצלו האורות מגיעים, מפסיקים, ומגיעים עוד פעם. ולכן כתוב "וידבר אלהים אל משה" – סוד קבלת האורות, ואז היה הפסק, ואז "ויאמר אליו" ועוד פעם חזרו האורות) וזה סוד השברים. עוד יש עניין אחד שהאורות עצמם המאירים הם חלשים והולכים כמו שלשלת לכאן ולכאן מורה שאין להם העמדה ואז אין הפעולה חזקה כלל אלא נוטה לכאן ולכאן לפעמים לחסד לפעמים לדין ואינם עומדים בדרך אחד ולכן הם ב' דברים לפעמים נמשכים אורות בדרך השברים שמתחיל ופוסק ולפעמים נמשכים בדרך תרועה שמורה החולשה שלהם שאינו פוסק כמו השברים אלא היא חולשה אבל חולשה תמידית משא"כ בשברים שסוף סוף הקולות הם קיימים בכחם אבל הם שני מיני חולשות כל א' לענינה וזה נשרש בזה המלך יובב שסודו יבבא והאמת כי החסד הוא שבו נבנה העולם והוא המשפיע ומקיים בסוד "עולם חסד יבנה", ואם זה היה מתפשט בכח לא היה שום חסרון בעולם וכשה רועש אז בריות העולם מתחלשות ואז הוכנו לכל החסרונות הנמצא בהם עד שיבוא התיקון השלם. עכ"ל.

הרמח"ל מגלה טפח מהנהגת ה' את העולם בו אנו חיים, מכאן ילמד האדם להיות בענווה כלפי בוראו. וצריך לדעת שבשביל להמשיך להשיג ולהשכיל סודות מהנהגת ה' את עולמו, תלוי כל אחד לפי זיכור המידות שלו, וטהרת הנפש במעשיו הטובים ובהתאם לכך הקדוש ברוך הוא מתרצה לאותו אדם ומגלה לו את סודותיו ובית גנזיו. כמאמר אליהו הנביא "מעיד אני עלי שמים וארץ, בין איש בין אשה, בין עבד בין שפחה, בין יהודי בין גוי הכל לפי מעשיו רוח הקודש (שפרוש השגות אלהות גבוהות) שורה עליו".

ה' יזכנו! שבת שלום ומבורך.